

Чекліст «Самоперевірка етичного використання великих мовних моделей з генеративним штучним інтелектом у правових дослідженнях»

Чекліс-маркери:	Статус виконання позначкою + або -
Підготовча робота «РИЗИК ГАЛЮЦИНУВАННЯ»	
Формування доказової бази (які файли використані / надані у процесі роботи з LLM, IA).	
Верифікація змісту: перевірка усіх посилань і джерел, які вказано у відповіді на запит.	
Встановлення факту використання методів глибокого аналізу (метод формально-догматичний, функціональний аналізу норм, порівняльно-правовий метод, метод системного аналізу, емпіричні методи, узагальнення емпіричних даних).	
Порада: анонімізувати дані, які використовуєте в роботі з LM, IA	
Перевірка «Верифікація відсутності упередженості»	
Синтез аргументів: чи визначені галузеві та міждисциплінарні підходи в методології?	
Чи конкретизовано причини і логічні зв'язки створення таких відповідей, висновків, пропозицій, компонентів пропонованих структур ?	
Чи визначено прогалини в процедурі роздумів?	
Критичне мислення і авторський контроль контенту – основа Вашої цифрової репутації і якості цифрового профілю	
Фіналізація:	
дотримання авторських прав під час використання згенерованого контенту	
Розкриття факту використання штучного інтелекту в описі методології дослідження.	
Використання рекомендацій АРА щодо створення бібліографічного опису для промптів.	
Маркування візуального контенту.	
Дотримання професійної етики та етичної поведінки дослідника	
Розвиваймося разом з технологіями, зберігаючи людяність	
Результат обчисліть за шкалою від 1 до 10:	

Підготовлено: В. Ворожбіт-Горбатюк, д.пед.наук, д. PhD з права, проф., головою Комісії з наукової етики Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В.В. Сташиса НАПрН України

Використані ресурси:

- ❖ Citing generative AI in APA Style: Part 1—Reference formats. (September 9, 2025). URL: <https://apastyle.apa.org/blog/cite-generative-ai-references>
- ❖ Як відповідально використовувати штучний інтелект: розробили рекомендації для медіа (24 січня 2024). URL: <https://thedigital.gov.ua/news/yak-vidpovidalno-vikoristovuvati-shtuchniy-intelekt-rozrobili-rekomendatsii-dlya-media>
- ❖ American Psychological Association. (2020). *Publication manual of the American Psychological Association* (7th ed.). <https://doi.org/10.1037/0000165-000>
- ❖ Gemini 3. «Етичне використання в правових дослідженнях. Чекліст» Google Keep. (04.02.2026). URL: <https://keep.google.com/u/0/?source=gemini#LIST/10RiCC8PEG1v0Q7VLNC7dWdVNnPecyITJdKa6ZecY6kwQUub037oziTjmH5o>
- ❖ Етичні принципи. НФДУ. URL: <https://nrfu.org.ua/about-us/ethical-principles/> (дата звернення: 04.02.2026)
- ❖ Правила складання чеклистів. (25.03.2023). URL: <https://training.qatestlab.com/blog/technical-articles/work-with-checklist/> (дата звернення: 04.02.2026)